دوا مانیفێستی من.. شەهرزاد حەسەن

- سڵاو دۆستانی ئازیزم.. ئەم کاتەتان باش.. بە بێ زێدەڕۆیی لە سەروەختی 'راپەڕین'ەوە تا هەنووکە، رۆژانە و هەفتانە و مانگانە، تاوەکو ئێستاکە کە دەکا پتر لە (٣٠/ سی) ساڵی ڕەبەق؛ جۆرەها کەس پەلاماریان داوم، لەسەر ئاستی تۆمار و زارەکی و ڕەبواری و فیزیکی و ڕۆحی و ڕەوانی، بە ناوی راستەقینەی خۆیانەوە بووبێت یان خوازراو و نادیارەوە، کە هەندێکیان بانگخواز و ئەندامی کارا و سەرانی حیزبە ئیسلامییەکانن، هاوکات هەیانە کە بێلایەنن و سەر بە هیچ گروپ و حیزبێکی سیاسی نین، کە بەردەوام لە ڕێگەی کەناڵەکانی ماس-میدیا و تۆڕی کۆمەڵایەتی و بگرە لە ڕێگەی 'مۆبایل'ەوە جنێوی سووکی زۆر و هەڕەشەی بەردەوامم بۆ دەنێرن کە گوایە من دژی ئەم ئایینە پیرۆزەی 'ئیسلام'م، هەست و نەستی موسڵمانان بریندار دەکەم کە ناکرێت ئیمانیان وا تەنکەڵە بێت. لە کاتێکدا ئەوان کە خودایەکی مەزن و پێغەمبەرێکی خاتەم و قورئانێکی پارێزراویان هەیە لە " (لەوحی مەحفوز)دا و ئایین و ئیمانێکی وا تۆکمەیان هەبێت کە لە ملیارێک و نیو تێپەڕیانکردووە. ئاخۆ چۆن بە چەند گومان و پرسیارێکی من شێلوو دەبن و دەمارگیرانە بەرپەرچی من دەدەنەوە، نەک بە دیالۆگ، بەڵکو بە جنێوی سووک و بە زمانێک کە هی گفتوگۆ نییە؟!

ئەوان هەقە لە خۆیان بپرسن کە ئەگەر خودی "خودا" خۆی منی دروست کردبێت و ئاوەز و دەماغێکی پێبەخشیوم و ڕێگای داوم بیر بکەمەوە و قسان بکەم و تا هەنووکە خودی "زاتی ئیلاهی" بەزی نەهاتووە دەمم دابخات و کەڕولاڵم بکات یان بمکوژێت و مەحفم بکات، کە ئەم رستە و دەستەواژانە، لە پاڵ تەغارێک لە جوێن و هەڕەشە کە هی سەر زاری ناحەزەکانی منە کە من بە دەستیان دەزانم، بەڵگەش ئەوەیە کە من تاوەکو ئێستاکە بە یەک وشە کاردانەوەم نەبووە!

هەڵبەتە نەوەیەکیش پەیدا بوون کە بە هەزارەها یە و زمانی عەرەبی نازانن و هەر بە سیلەی ڕەحم موسڵمانن کە هونەر نییە، چونکە گەر لە هەرێمی "تبەت/ تەیبت " لە دایک بوونایە، دەبوون بە {بوودیست}

و "گواتما بوودا" بە پەیامبەری خۆیان دەزانی و "دالای لاما"ش بە ڕێبەری دینی و ڕۆحانی، ژمارەیەکی بێشومار ناشزانن ناوەڕۆکی ئەو ئایینە پیرۆزەی ئەوان لە چی دەدوێت و سوودی چییە بە ئەوان و مرۆڤایەتی و من؟ هەموو تێگەیشتنەکەی ئەوان لەسەر زاری ئەو مەزهەبزەدە و ئاخوند و زاتانەوە سەرچاوە دەگرێت کە لەسەر مینبەرەکانەوە بە فەرمی و نافەرمی خۆیان بە وتەبێژ و پارێزەر و زمانحاڵی 'خودا' دەزانن بە ئەوەی بتوانن بێنە پای دیالۆگ و لۆژیک و گفتوگۆیەکی زانستیانە و شارستانی. هەڵبەتە من بە درێژایی ژیانم وەڵامی جنێوەکان و تەکفیر و تەخوین و هەڕەشە و گوڕەشەی هیچ مەردمگەلێکم نەداوەتەوە، چونکە هیچ جوانی و ڕێزێکی تێدا نابینم بە دیالۆگێکی کراوە!

ئەمن بڕوام بە وتە دروستەکەی "کارل مارکس: ١٨١٨-١٨٨٣"ی فەیلەسووف هەیە کە ناوەڕۆکەکەی شیدەکەمەوە کە دەڵێت، " پێشمەرجی هەموو ڕەخنەیەک سەبارەت بە هەر ئایدیا و بەهایەک و کایە و چالاکییەکی مرۆییانە بێت، ناچێتە خانەی ڕەخنەگرتنەوە، ئەگەر لە ڕەخنەکردنی ئایینەوە دەست پێنەکات."

کە دیارە لای منیش ئەم پێشمەرجەی "مارکس" زێدە پەسندە چونکە خودی ئایین وەک کایەی تەفکرین زادەی تەئویل و تەفسیرەکە کە بە تەنها "خودا" و "پێغەمبەرەکان" کایەیان تێدا نەکردووە، بەڵکو لە ماوەی هەزارەها ساڵ ژمارەیەکی بێ شومار لە پیاوان و نێرگەل سەرگەرمی ڕاڤە و توێژینەوە و شیکاری بوون و شۆنوکەویان تێدا کردووە، بەو نیاز و مەرامەی کە بە ڕۆحێکی داخراو و دۆگماتیک و ئایدیۆلۆژستانە ڕوانین و خواستی خۆیان هەبووە، نەک تێڕامانێکی مرۆڤپەروەرانە، کە زۆرینەیان نێرینە بوون، نەک مێینە کە بە ڕوانینی من کرۆکی کارەساتێکی گەورەیە و جێگەی گومانە کە تیایدا سەر لەبەری مێژوو هی پیاوەکانە نەک هی ژنان، بە تایبەتی لە ناوئاخنی کایەی ئایین و سیاسەت و سەرمایەگوزاری و بزنسدا!

هەڵبەتە میراتێکی فیکری و فەلسەفی هەبووە کە لە لۆژیک و ئاوەزداری و عەقڵزەدەیی سەرشار بووە، بەڵام ئەوەی کە هەنووکە زاڵە و هەم دەچنەوە سەر میراتی فیکری "ئیبن تەیمییە: ١٢٦٣-١٣٢٨" و "ئیبن ئەلقەیم: ١٢٩٢-١٣٥٠" کە بە واتا پێچەوانەکەی دەبینین کە کۆمەڵیک بزافی وەک "قاعیدە" و "بوکوحەرام" و "داعش" و "تالیبان"ی خوڵقاند کە خاوەنی سەدەها سەرچاوەی خوێناوین، کە ئەوەیان بە من شاڕێگی گومان و پرسیاری منە بە درێژایی نیو سەدە، کەواتە ئەمە لە هەنووکەدا لە سەدەی بیست و یەکدا ناژین، بەڵکو لە سەدەی سیازدەی

میلادیدا دەژین کە فیکری ‘ئیبن تەیمییە’ و ‘ئیبن ئەلقەییم’ و شاگردەکانی بوون بە ڕابەر؛ نموونەی سەرانی ترسناکترین رێبازی “وەهابیزم” کە پەیڕەوکەرانی ئەو دوو زاتەی سەرەوەن کە بوون بە مایەی فەزایەکی تاریکستان ئاسا لە نێو دونیای عەرەبی و ئیسلامیدا کە تا هەنووکەش بەردەوامە کە بە تەڵاقدانی عەقڵ کۆتایی هاتووە!

پارادۆکس و تەوس و بەزمە سەیرەکە لەوەدایە کە من بە رەوای دەبینم کە ملیارێک و نیو موسڵمان هەن لەسەر زەمین، بەڵام ئەو ملیۆنەهایە و ئەو هەزارەهایە لە خەڵکانی خۆمان و کورد-زبان بەرگەی ئەوە ناگرن کە بە قەولی خۆیان منی کافر و زندیق و و مورتەد و خوانەناس پرسیار و گومانم هەبێت، یان پێیان ئەستەمە کە رەخنەگری کۆی ئەم میراتەی باب و باپیران بم کە بڕێکی زۆری ئەو میراتە جێگەی گومان و پرسیاری منن، بە واتا شایستەی هەڵوەشاندنەوە و نەمان و سڕینەوەن، نەک بە پیرۆزکردن.

روانین و لێکدانەوەی منیش زادەی ئاوەز و عەقڵ و تێفکرین و تێڕامانێکی منن بۆ دین و دونیای لای خۆمان کە بایی ئەوەندەش هۆش و گۆشم هەیە کە ‘هەقیقەت’ لای من نییە و هەرگیز بە تەنها بۆ خۆمی قۆرغ ناکەم، چونکە من بڕوام بە “یەقین” و “تەلقین” و “نەقل” و تاکڕەوی هەقیقەتپەرستی رەها نییە کە دەگاتە دۆگما و وشکە باوەڕ و ئیمانی کوێرانە، کە سەهۆڵبەندانی عەقیدەیی لێ دەخوڵقێت کە ئیمانێکی تاریکپەرستانە بە دوای خۆیدا دەهێنێت، کە بە ناوی پیرۆزکردنەوە “عەقڵ” و تیفکرین و رەخنەکاری دەکوژن!

خۆ ئەگەر وابێت منی فەرمەسۆن دەچمە دۆزەخ و “وە- بیئسەلمەسیر”، لەتەک “شەیتان”ی هاوکوفم پێکەوە بە ستوونێکی ئاگرینەوە لە ناوەراستی جەه□ن□مدا دەبەسترێینەوە و بۆ هەتاهەتایە دەسووتێین کە من دەمێکە خۆمم بۆ ئامادە کردووە و گرفتێکم نییە، چونکە بۆ ماوەی ساڵانێکی زۆر سەرمام بووە تا رادەی ئەوەی کە ئێسقانەکانم بوون بە شەختەبەند و زوقمی ناو چللەی زستان، سەرمام بووە لە پای بەرکەوتنم بەو هەزارەها مەردمگەلەی کە زێدە سارد بوون بە ئەندازی□□ک کە دەبوو بە چللەی هاوین پاڵتۆ/سا□ق□ لەبەر بکەم، ساردتر لە ناو دەمی مردووەکان و بەفرەکانی سەر شاخەکانی ‘هیمالایا’، هاوکاتیش پیرۆزبایی لەو ملیارەهایەش دەکەم کە دەچنە فیردەوس و بەهەشت و جەنناتی عەدن-ی پڕ لە عەیش و نۆش و حۆری و غیلمان و شەرابەن تەهور و چی و چی کە من هەرگیز بۆ خۆمی ناخوازم، کە دیارە پێم شەرمە لە ژێر عەرشی “خودا” بە ڕووت و قووتی سەرگەرمی سەرمەقولات و گەوگەوزانێ بم لەبەر دەم و چاوی ‘یەزدان’

کە ئیماندارەکانی دیکە خەونی پێوە دەبینن!

جارێ ئەوان مەرجە بزانن کە ئەمن 'حیکمەتی ئیلاهی' جێبەجێ دەکەم کە ئەگەر ئەمن 'ئەهلی دۆزەخ' بم، چونکە زۆرینەتان دەزانن کە مەرجە دۆزەخی یەزدان پڕپڕ ببێتەوە وەک بەهەشتەکەی کە خزمان و خێڵکەکی زۆر خۆیان بۆ ساز و ئامادە کردووە، بە پای پیلان ببن بە خاوەنی کۆشک و تەلاری خۆیان لە ناو بەهەشتە بەربەرینەکەدا کە رازاوەتەوە بۆیان .. پیرۆزیان بێت؛ بەبێ من!
ئایەتێکتان هەیە کە دبێژی: ” یَوْمَ نَقُولُ لِجَهَنَّمَ هَلِ امْتَلأَتِ وَتَقُولُ هَلْ مِن مَّزِيدٍ؟

مەرجە ئەو بەهەشتییانە بزانن کە خودی 'خودا' خۆی بەرامبەر بە "شەیتان" کە هەڵگەڕایەوە و ئامادە نەبوو کرنوش بە "ئادەم" ببات سزاکەی کوشتن نەبووە، بەڵکو لە بەهەشت دەریکرد و بێبەری کرد لە فریشتەبوون و هەڵیدایە سەر ئەم ئەستێرە زەردە رەنگینە کە سەرزەمینی ئێمەیە و خەریکە بنیادەمەکان گڵاوی دەکەن، بگرە یەزدان 'ئیبلیس'ی سەربەست و ئازادی کرد لەوەی کە لە فریودان و گوناهکردنی بەرامبەر بە مرۆڤ بەردەوام بێت کە بە دیدی من ئەفسانەیەکی رەمزدارە پتر لەوەی واقیع بووبێت!

دیسانەوە گەر ئاوڕ لە 'نەخێر' و هەڵگەڕانەوەی 'ئادەم' و 'حەوا' بدەینەوە بەرامبەر بە 'خودا' کە رێنماییکردن و بگرە هەڕەشەی لێکردوون کە لەو سێوە یان گوێگەنمە یان لەو میوەی حەرامکراوەی درەختی ناسراو بە 'درەختی مەعریفە' نزیک نەبنەوە و نەیخۆن، بەڵام خواردیان و سزاکەیان تەڕکردن و وەدەرنانیان بوو لە بەهەشت و فڕێدانیان بە سەر زەوی و بەس، نەک کوشتن!

ئەمن وەک کادیرێکی پەروەردەکار بە ماوەی سێ سەدە و نیو وا سەیری دەکەم کە ماقووڵ نییە من پیرۆزبایی لە ملیۆنەها دەکەم کە دەچنە بەهەشت و بە رەوای دەبینم و هەست و نەستم بریندار نابێت، بەڵام ئەو ملیۆنەهایە یەک کافر و زەندیق تەحەمول ناکەن کە منم. هەر بە راست تۆ بڵێیت من ئەوەندە ترسناک و ئاوقات و بەرباد بم کە بتوانم ئایینی ئیسلام هەڵبوەشێنمەوە کە پتر لە چواردە سەدەیە ڕەگوریشە دادەکوتێت کە لە رێگەی 'فتوحات و غەزەوات'ەوە هاتوون و وڵاتانیان داگیرو تاڵان کردووە، کە بە ناوی "جیهاد"ەوە کراوە و دەکرێت، واتا چڵە زەیتوونیان پێنەبووە و کۆتری ئاشتیڤانی نەبوون، بەڵکو شمشێرەکانیان خوێنی لێتکاوە.. نەک شیر و هەنگوین.

منێک کە کادرێکی پەروەردەم و بڕوام وایە کە وانەی یەکەم و ئەرکی پەروەردەکاری تازەگەر ئەوەیە کە لە ‘کیندەر گارتن’ و ‘باخچەی ساوایانەوە’ دەست پێبکەین بەوەی کە کچان و کوڕانی خۆمان وەک نەوەیەکی نوێ و ڕاچەنیو فێری ئەوە بکەین کە ئێمەی کوردگەل بە هەزارەها ساڵە داگیرکراوین لە لایەن چەندەها نەتەوەی جیاوازەوە، بگرە لەسەر ئاستی دونیادا بە خاک و خەڵکەوە بووین بە موستەعمەرە وکۆلۆنیالێکی نێونەتەوەیی و جیهانگیری و گلۆبال، چ بە ناوی ‘خودا’وە بووبێت یان گەمەی چەپەڵی سیاسەتی نێودەوڵەتی، ئەمە لە ناوەکانی خۆمانەوە بە ناوەڕۆک و سەر پەڕەی ڕەحمان داگیر کراوین، پرۆسەی داگیرکاری و ئاکام و دەرئەنجامە زۆر خراپ و کوشندەکانی وانەی یەکەمی پەروەردەناس و فەیلەسووفی بەرازیلی “پاولۆ فرێری: ١٩٢١-١٩٩٧”ی مامۆستامە کە فێری کردووم، بە تایبەتی لە ڕێگەی کتێبە دانسقەکەی بە ناوی “پێداگۆگی ستەمدیدە” کە تیایدا بە قووڵی ئاماژە بەوە دەدات کە ستەمدیدە و ستەمکار بە هەمیشە جێگۆڕکێ دەکەن، چونکە ڕۆحی داگیرکاری لە لای هەردووکیان پتەوە و بنەبڕ نەکراوە تا هەنووکە، بە تایبەتی لە “ڕۆژهەڵاتی ناوەڕاست”!

کەی مێژووی ئیسلام کە عەرەبی بیابان-نشین بوون بە خاوەنی لە بەرژەوەندی شۆڤێنیزمی دینی و هەم فاشیزمی میلیتاری و عەسکەرتاری پان-عەرەبیزم کۆتایی هاتووە کە هەزار و چوار سەد ساڵ پترە بەو ڕۆحە بارباریست و وەحشییەتگەرایە کوردگەل و نەتەوەکانی دیکە دەچەوسێنێنەوە، ئەوەی بە من سەیر و سەمەرەیە و هەم هەدمگرتیم دەکات ئەوەیە کە ماقووڵ نییە داگیرکەر و چەوسێنەری خۆمان بە ناوی ئاسمانەوە بپەرستین و پرسیار و گومانێکمان نەبێت بە ماوەی چواردە سەدە؟!

واتا پێشمەرجی پەروەردە و فێرکردن هەر لە وانەی یەکەمەوە تا دوا وانە و بە درێژایی ژیانمان خوێندنەوە و هەڵکۆڵین و پشکنینە سەبارەت بەوەی کە ئێمە لە کەنگێوە داگیر کراوین لەسەر ئاستی ڕۆحی و ڕەوانی و فیزیکی کە بە داگیرکردنی “مێشک” و مێژوومان کۆتایی هاتووە؟ بۆچی و لەسەر چی و چۆن بووین بە کۆیلە و کرێچی و کرێگرتەی سەر خاکی خۆمان؟ بۆچی دوژمنانی داگیرکەر بوون بە خانەخوێ و سەرداری ئێمە؟ بە چ زمانێک و ئامرازێک و بیانوویەک و ئامانجێک وایانکرد داگیرکەرانی خۆمان بپەرستین و هیچ گومان و پرسیارێکمان نەبێت؟ بە ڕاست ئێمەی کوردەیل ڕۆڵمان هەبووە لە میانەی پرۆسەی بە کۆیلەبوونی خۆمان؟ یاخود سوپەر پاوەر و زلهێزەکانی دونیا نەخشەی ژیانی ئێمەیان لە باری ڕامیاری و

ئـابووری و کۆمەڵـایەتی و مەزهەبزەدەیـی و فەرهەنگییەوە داڕشت و سمیان پێوەنا کە ئێمە ببین بە سواڵکەر و دەرۆزەکەرانی سەرزەمین بە تەزێک سەربەستی؟ یان هەتیوەکانی ژێر دەواری دڕاو و هەلاهەلای رژێمە بارباریست و وەحشییەتگەری وڵاتانی دراوسێ کە هەر هەموویان خۆیان بە جەنگاوەرانی ئاسمان و خودا و ئایینەکەی دەزانن کە وا نییە؟

"کـارل مـارکس" بڕوای وایە کە "ستـەمی ڕۆژهەڵـاتیی" ستەمێکە کە وێنەی نییە لە توندوتیژی و وەحشییەتگەری لەسەر ئاستی رامیاری و کۆمەڵـایەتی کە تـا هەنـووکەش ئەو روانینەی 'مـارکس' بەردەوام و بەرجەستەیە و مـن لە ڕۆحـی داگیرکـاری و بارباریسـتی ئەو چـوار وڵاتانەدا دەیبینمەوە کە بە ئاگر و ئاسن ئێمە لەدەخۆن: تورکیا، ئێران، عێراق و سوریا کە بەوەوە دەنازن کە خۆیان بە دەوڵەتی تیۆلۆژی و ئـایین پەروەر و موسـلمان لە قەڵەم دەدەن کە خراپتریـن چوار وڵاتانی دونیان لەسەر هەموو ئاستەکاندا، هەڵبەتە لە پاڵ ئەو چوارەی سەرەوە مەرجە ئاماژە بە حوکمڕانی دکتاتۆریانەی ئەفغانستان و پاکستان و سودان و سعودیەی عەرەبی بدەین کە دۆزەخێکیان بە خەڵکانی خۆیان ئاگر داوە!

ئەم گومـان و دڵەراوکە و پرسـیارانەی سـەرەوە بە هەر خـانەوادە و ماڵبات و تیرە و هۆز و خێڵ و مەزهەبدار و نەتەوەیەک پێویستە و پێشمەرجی زیندوویەتی هەر خەڵک و نەتەوەیەکە کە ئێمەی کوردگەل، لەسەر ئاستی کوردستانی گەورە، لە بواری پەروەردەدا تا هەنووکە ئەو پرسیارەمان لە خۆمانمان نەکردووە، دیارە کە خاوەنی قەوارەی خۆمان نەبین و دەوڵەتداری سەنترال جڵەومان بکەن، مەحاڵە لەم دۆخە تراژیک و دراماتیکە دەربچین!

ئایا بۆچی نەتەوەیەکی چل ملیۆنی بە درێژایی مێژووی ڕۆحی بەرگری و چەوسـانـدنەوەی ئێمە و شکسـتی درامـی و تراژیکـی شۆڕشەکـانمـان و هەڵواسین و کوشتن و زیندانیکردنی رابەرەکانمان تاوەکو هەنووکە پلان و نەخشەیەکی سیاسی و ستراتیژی و لۆبییەکی یەکگرتوومان نییە؟ بە ئێمەی پەراوێزخراوی ناو مێژوو کە لە ساڵی (٢٠٢٣)دا دەکەوینەوە نـاو بـازنە و سـەر یـادی پەیماننـامەی "لۆزان" کە لە بەرواری (٢٤/٧/١٩٢٣)دا بووین بە قوربانی و وەک بەرخەکەی "ئیبراهیم" سەر بڕایـن و خـوراین. گـوایە دەوڵەتە سـەرکەوتووەکانی دوای یەکەمیـن جەنگی جیهانگیریی بە چاکیان زانیوە، بەجگە لە کوردگەل، زۆرینەی نەتەوەکانی دیکەی "ڕۆژهەڵاتی ناوەڕاست" شایستەی قەوارەیەکی سیاسی خۆیان بن، بەجگە لە ئێمە کە وەک (عیسا-ی مەسیح) بە خەڵک و خاکەوە

لە خاچ دراین و “خودا”ش سەیری هەمووانی دەکرد و نەیدەکرد.

“ڕەجەب تەیب ئەردۆغان”یش کە خۆی بە جەنگاوەری ئاسمان و ئیسلام و خۆ بە خوداناس دەزانێت مرخی لەوە خۆشکردووە کە دیسانەوە بە ناوی “فتوحات و غەزەوات”ەوە کە چلەن بەشێکی لە کوردستانی “ڕۆژئاوا” و “باشوور”ی داگیر کرد، بە موبارەکەی خودا و دونیا، لە خەونی ئەوەدایە کە ئیمپراتۆرییەتی عوسمانلی دەرین و لە دەستچووی زیندوو بکاتەوە، ئەو ڕۆژگارەی کە بە بەرچاوی هەموو دونیای دوون و خەوتووەوە هاواری کرد ئەمە بەرەو “عەفرین” دەچین، هەر وەک چلەن باوک و باپیرانمان دەچوونە “فتوحات و غەزەوات”، بە واتا وانەی یەکەمی ئەوان داگیرکردنی خەڵک و خاکی دیکە بوون کە کوردەگەل تیایدا زەرینەن بوون، لە دەر زەمانەوە تا هەنووکە!

بەڵام ئەوەیان چ ئایینەکە کە چوار وەاتی خۆ بە موسلمان-زان بە موبارەک-بایی و موبارەککردنی زلهێزەکانی دونیاوە بە هەتاهەتایە لە خاچمان بدەن؟

بیرمەندی ئانگلۆ-ئایرش”جۆناتان سویفت:١٦٦٧-١٧٤٥” دەڵێت: “ئەمە بەی ئەوەندە زۆر ئایینمان هەیە کە بە هەمیشە کینە و رقمان لە یەکتری بەتەوە، بەڵام هەرگیز بایی ئەوەندە دین/ ئایینمان نەبووە کە یەکتریمان خۆشبوێت!”
ئەو ڕوانینەی ‘جۆناتان سویفت’ مێژوویەکی دەرینی هەیە و دەنەو ‘ئەشهەداتی ناوەڕاست’ و دونیای ئەمەدا تا هەنووکە لە برەودایە و خوێنبارانەکەش زەریای خوێنی بەرپاکردووە و هەر هەمووومان مەلەی تێدا دەکەین!

“ئەردۆغان”ێک کە بە هەزارەها لە موسڵمانانی کوردگەل هەن کە ئەم چنک خوێناوییە بە نموونەی باڵای خێیانی دەزانن، بە ئەوەی تەماشا بکەن کە ئەمە خاوەن چ دیرەکێک و چارەنووسێکین کە تا هەنووکە بەسەر خاچەکەوەین و خوێنمان لێدەچێت، گوایە چاوەڕوانی دونیای دوون و بە مەڵالین لەو خاچە دامانبگرن کە ئەوان لە تەختە و داری خەمان ئەو خاچەیان بۆ ئەمە دروستکردووە!

پرسیاری من ئەوەیە کە ئەگەر خودا دادگاییەکی باڵای خۆی هەیە لە ئاسمانە کە لە قیامەتە و سەرەوختی ‘حەشر و نەشر’ دادگایی هەموومان دەکات، مەڵا بە پێی خۆی و بزن بە پێی خۆی بە قەنارەوە هەڵدەواسرێت، کە دایکم و نەنکم بە هەوری و دەنیاییەوە وایان دەگوت. دەی.. کەواتە ئەم سەدەها دادگا و دادوەری گشتییە چییە کە

بە ملیۆنەها بە ناوی ئاسمانەوە لەسەر زەمین دایانەزراندووە؟ ئەو هەزارەها و ملیۆنەهایە چلۆن وەکالەتی عام و خاسیان لە خودا وەرگرتووە؟ کەنگی و لە کوێندەرێ و بە چ هەق و مافێک؟ ئەوەی ئەوان دەیکەن ڕێک هەڵوەشاندنەوەی دادگای باڵای "یەزدان"ی خۆیانە لە ئاسمانە!

ئەمن لە کۆتایی ئەم مانیفێستەدا وەک هەمووان، چ بەهەشتی و چ دۆزەخی، منی فەرمەسەن حەزمە زیندوو ببمەوە و دادگایی بکرێم و بە دۆزەخ شاد ببم، نەک بەهەشت، بەڵام ئەگەر لە دادگاکەی 'باری تەعالا' ماف و هەقی ئەوەم هەبێت لەتەک خودا و دادوەرەکانی چەند راز نیازێک بدرکێنم، ئەوسا چەند راستییەکی گەڵێک تاڵ و کوشندە هەن کە ئیماندارەکان حەز ناکەن لە منی ببیستن، کە مەحاڵە دەی هیچ خوداناسێک خۆشبکات، چونکە پڕە لە گومان و پرسیار و سکاڵای جەرگبڕ، خۆ گەر خوداش گوێی لێنەگرتم و وەک باوکم راژدییەکی سراوەندە بناگوێم و دەمی منی داخست و بە دۆزەخی شاد کردم، ئەوسا دەزانم زۆر ئاسانە لەگەڵ دۆزەخدا هەڵبکەم و ئاشنا بم بە ئاگر و سووتان، چونکە من سەر بە خانەوادە و گەڕەکێک و شار و وڵاتێک و نەتەوەیەکم کە لە ناو جەهەننەمدا ژیان و زیندەگیان گوزەراند، کە وا مەزەندە دەکەم شورەییە کە دوای بینینی هەزارەها دۆزەخی سەرزەمین؛ دیسانەوە و سەر لە نوێ بچینەوە دۆزەخ، گەر وا بوو، من دەبم بە سەرقافلەچی کاروانی کوردگەل یان پاسەوان و پاشکۆی کاروانسەرای روو لە دۆزەخ، کە شکۆمەندانە و سەربڵندانە رووەو دۆزەخی هەڵایساو بە بەڵەسە و ئاگرەوە رێدەکەین و نالەرزین و ناترسێین، چونکە نە بەهەشت بەو شێوەیەی کە وەسفکراوە جێگەی خۆشحاڵی منە و نە دۆزەخیش جێگەی نیگەرانی و ترس تۆقاندنی منە!

(شەرزاد حەسەن)
پاییزی/٢٠٢١